

מקבץ הצעות למשימות ב"התנסות באמנות שימושית בעיצוב אופנה"

המשימות – "מיני פרויקטים" מנוסחות ברוחה ובשפתה של תכנית הלימודים ב"התנסות באמנות שימושית – בעיצוב באופנה". הן מהוות תוספת למשימות הקיימות בתכנית. הן אינן מוצגות בסדר כרונולוגי שתואם את הופעתם של נושאי הלימוד ב"תכנית הלימודים" של משרד החינוך,

ומומלץ לשלבן ב"תכניות העבודה" על פי הצרכים של כל כיתה וכיתה. כמו כן ניתן לשנות/להתאים את תוכן לרמה הלימודית של התלמידים. המשימות מלוות בקישורים לאתרי תוכן רלוונטיים.

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה" "מיני פרויקט"

הנושא: עיצוב קולקציה של שלוש-ארבע חצאיות כפריות לעונת החורף
(או כל סגנון אחר על פי החלטת המורה)

מטרות המשימה

- לחשוף את התלמידים למאפייני תחום הלבשה נתון.
- לחשוף את התלמידים למושגי יסוד בציור אופנה כמו: סקיצה, ציור עבודה וציור אופנה.
- להתנסות בביצוע ציורי אופנה בשלוש הרמות שלעיל כמקובל במקצוע עיצוב אופנה ותלבושות (טכניקת צביעה לבחירת המורה).

משך המשימה 10 שיעורים (5 שבועות כפול 2 ש"ש)

המשימה כוללת:

1. הסבר על מאפייני תחום ההלבשה הנתון, מומחש באמצעות ירחוני אופנה, קטלוגים, "המילון המצויר", פרטי לבוש/בגדים וכדומה.
2. סיכום בכתב (שהוכן על ידי המורה) של מאפייני תחום ההלבשה כמו: צללית, קווי דוגמה מאפיינים, חומרים וחומרים נלווים.

הנחיות לתלמידים:

1. ציור קולקציה של חצאיות כפריות ברמה של סקיצות.
2. ציור של אחת החצאיות מהקולקציה ברמה של ציור עבודה / ציור טכני על מאפייניו, הסברים מסומנים בחצים.
3. ציור של חצאית נוספת מהקולקציה ברמה של ציור אופנה על דמות או על מנקין/דגם, מבוצע באחת הטכניקות: צביעה, קולאז' בחומרים שונים - להחלטת המורה.

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה"

הנושא: תרגיל בציור – ספונטני/קשקוש" והפיכתו ליצירת אמנות

מטרות המשימה:

- הכרת סוגי עפרונות ופיתוח היכולת להשתמש בהם.
- פיתוח הרגלים ויכולת של "התבוננות ייצירתית" בכלל ובציור בפרט.

תרגיל זה מזמן אפשרות להתנסות ב"התבוננות ייצרתית" בצורות שנוצרו כתוצאה מהקשקוש. התלמידים יתנסו בהפיכת הקשקוש הספונטני ליצירת אמנות.

משך המשימה: 4 שיעורים (2 שבועות כפול 2 ש"ש)

המשימה כוללת:

1. ציור ספונטני/קשקוש לצורך הכרת סוגי העפרונות ולפיתוח היכולת להשתמש בהם.
2. התבוננות בקשקוש והתנסות במתן משמעות חזותית לעבודה.
3. הצגת העבודות לדיון כיתתי על המסרים והמשמעויות שנוצרו בעקבות הציור הספונטני/הקשקוש.

הנחיות לתלמידים:

1. ציור ספונטני/קשקוש" של שניים-שלושה תרגילים באמצעות כל סוגי העפרונות (H)–
(B).
2. שילוב אפקטים של הצללות, קווים אמנותיים, מסרים ריאליסטיים ומופשטים שהופכים את הקשקוש ליצירת אמנות, כדוגמת אופ ארט ועוד (שימוש בעפרונות רכים וקשים).
3. הצגת העבודות בכיתה להתבוננות ולדיון כיתתי והתייחסות ל: כיצד קשקוש ספונטני יכול להצית את דמיונו ולהוביל ליצירת אמנות.

עזרי לימוד:

נייר לבן, נייר לסקיצות, עפרונות – HB B2 B4 B6 B8; לוח להצגת עבודות

המלצה

שניים-שלושה ציורים ספונטניים יכולים לשמש בשיעורים הבאים להתנסות "בהתבוננות יצירתית" ולחשיפה לאמצעי צביעה שונים, שיוצרים אווירה ומשדרים אמירה.
גם תרגיל זה יש לסיים בהצגת העבודות ובדיון כיתתי עם התייחסות ל: כיצד הקשקוש המבוצע בצבעים יכול לתרום להעברת מסרים ולהניב יצירת אמנות נוספת.
עזרי לימוד: נייר לבן, נייר לסקיצות, עפרונות – HB B2 B4 B6 B8, צבעי קרנדש, קריולה, צבעי מים, פחם צבעוני; לוח להצגת עבודות

הנושא: רישום

המשימה היא עיונית ומהווה הקדמה למשימות בעלות אופי התנסותי בעיצוב אופנה

מטרות המשימה:

- חשיפת התלמידים ל"רישום החזותי" באמנות ובעיצוב אופנה.
- חשיפה למאפייני רישום כ"הכנה לעבודה" - סקיצה.
- חשיפה למאפייני רישום כ"עבודה מוגמרת" המכונה יצירת אמנות בפני עצמה.

משך המשימה: שני שיעורים (שיעור שבועי אחד)

המשימה כוללת:

1. הצגת רפרודוקציות של רישומים המדגימים "רישומי הכנה" - סקיצות, העוזרים לאמן לפתח את הרעיון לעבודתו. הרישום בדרך כלל הוא ספונטני, מתאפיין בקו חופשי ש"מחפש" את הצורות הנבחרות. לעתים האמן רושם קטעי מוצגים/אובייקטים, וגם אלה מסייעים לאמן או למעצב האופנה בגיבוש הרעיון. בדרך כלל דף הסקיצה קטן יותר מהציור הסופי (אינטימי משהו). לעומת זאת, המאפיין את "עבודות הרישום המוגמרות" הוא התמקדות בפרטים ובגוני אור וצל רבים. רישומים אלה מבוצעים בגדלים שונים. באמנות המודרנית הם מבוצעים לעתים על מצע שונה מנייר ובטכניקות שונות. קווי הרישום מודגשים (אמנותיים) הודות לשימוש בעפרונות בעוביים ובסוגים שונים, פחם וגירי פסטל צבעוניים.
2. ניתוח יצירות אמנות מתוך הרפרודוקציות שהוצגו בשיעור.
3. הסקת מסקנות לגבי טכניקות וסוגי הרישום והדרכים ליישומם בעיצוב אופנה.

אמצעי המחשה:

ספר - עיצוב אופנה / מימי זיו, ירחוני אופנה מצוירים ומצולמים.
עבודות אמנים: פבלו פיקסו - רישום הכנה לגרניקה. רישום כעבודות מוגמרות כמו: אנה טיכו - סלעים ליד מוצא ואדגר דגה - רקדנית בכחול. העבודה מבוצעת בפסטל וגיריים צבעוניים.

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה"

הנושא: קולאז'

מטרות המשימה:

- עקרונות טכניקת הקולאז' וחשיפה לעבודות של אמנים שהשתמשו בטכניקה זו.
- יישום טכניקת הקולאז' בציור אופנה.

משך המשימה: 4 שיעורים (2 שבועות כפול 2 ש"ש)

משך החלק הפרונטלי: שיעור אחד - 45 דקות

השיעור כולל:

1. הסבר על טכניקת הקולאז':
קולאז' (בעברית **הַדְבָקָה**) הוא מדיה אמנותית שבה נעשה שימוש בפיסות עיתון, ניר או אריג לכדי יצירת תמונה דו-ממדית. בדומה לציור, המבע האמנותי מבוטא באמצעות צבע, צורה, קומפוזיציה וכדומה, אך בנוסף לכך קיימים בקולאז' רבדים נוספים של הבעה הנגזרים מתכנים קיימים על גבי פיסות הנייר (כמו תמונות או טקסט), אופן קריעתם או גזירתם ושימוש בחומרים לא שגרתיים.
2. הצגת עבודות של אמנים שהשתמשו בטכניקה של קולאז', כמו: מטיס, פיקסו.
3. דיון כיתתי על יתרונות הטכניקה.

משך החלק ההתנסותי: 3 שיעורים (45 דקות + 2 ש"ש שבועיים)

המשימה כוללת:

1. העתקת קולקציה של שלושה-ארבעה פריטי לבוש (בהתאמה לרמת הידע של התלמידים) על בריסטול או על נייר בעובי שמתאים למשימה, תוך כדי יצירת קומפוזיציה מעניינת.
2. הכנת האוסף הצבעוני של פיסות נייר שהותאם לקולקציה. מומלץ לעשות זאת על ידי קריעה חופשית של הניירות.
3. מיון האוסף הצבעוני לשניים: לגוונים בהירים המבטאים את האור, ולגוונים כהים המבטאים את הצל.
4. ארגון והדבקה של קרעי הנייר על גבי פריטי הקולקציה המצוירים והשלמת המשימה על ידי הדגשת קווי הציור.
5. הצגת העבודות להתבוננות ודיון כיתתי.

חומרים:

גיליון נייר לבן בגודל 4A בעובי 240 גרם - בריסטול
דבק, גיליונות נייר צבעוניים, פרוספקטים, ז'ורנלים ועוד.

הערה:

ראו רעיון נוסף ליישום טכניקת הקולאז' במצגת שבאתר המגמה במדור **חומרים ועזרי לימוד**, בקובץ "מפגש מורות להתנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה", להלן הקישור:

[http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/technology/magamot technologyot/Etzuvofna Homareiezer.htm](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/technology/magamot%20technologyot/Etzuvofna%20Homareiezer.htm)

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה"

הנושא: הבנת הקשר בין אמנות לבין עיצוב אופנה

מטרת המשימה :

חשיפת התלמידים לפיסול סביבתי כמקור השראה חזותי לעיצוב אופנה; המשימה מתאימה לכיתה י'.

המשימה היא עיונית ומהווה הקדמה למשימות בעלות אופי התנסותי בעיצוב אופנה.

משך המשימה : שני שיעורים (שיעור שבועי אחד)

האנדרטה לשואה ולתקומה מוצבת בכיכר רבין. היא פוסלה על ידי האמן "יגאל תומרקין".

האנדרטה מעוצבת בהשראת "מגן דוד"; שני משולשי הסמל הם תלת ממדיים ועשויים פלדה.

אנדרטה זו מורכבת משתי פירמידות משולשות, המונחות זו על גבי זו, והקדקודים חודרים כל אחד לתוך החלל של הפירמידה האחרת. על הפירמידות פסים המזכירים את פסי הרכבת שהובילו למחנות. פנים הפירמידה הקטנה צבוע בצהוב - רמז לטלאי הצהוב, ובו משולבים אלמנטים הקשורים לסמל.

המשימה כוללת:

- הצגה של תמונת הפסל בפני התלמידים והסבר על משמעותו.
- הסבר על מאפיינים של עבודותיו של האמן.
- ניתוח מראהו הצורני של הפסל מבחינת מבטו של המעצב, קו צורה, חלל סימטריה, סטטי ודינמי.
- התייחסות לחומרים וצבעוניותו של הפסל.
- הסקת מסקנות לגבי סוג הקולקציה והחומרים המתאימים.

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה"

הנושא: עיצוב קולקציה של חצאיות בהשראת האנדרטה לשואה ולתקומה של י. תומרקין

הערה: המשימה היא המשך למשימה הקודמת בנושא: **הבנת הקשר בין אמנות לבין עיצוב אופנה.**

המשימה מתאימה לכל שלבי התקדמותם של התלמידים במקצוע. על המורה לקבוע את סוג פריטי הלבוש על פי יכולתם והתקדמותם של התלמידים בתכנית הלימודים: חצאיות, חולצות, שמלות וכיוצא באלה. המשימה המוצעת כאן מתאימה לכיתה י'.

משך המשימה: 6 שיעורים (3 שבועות כפול 2 ש"ש)

מטרות המשימה:

- לעצב (לצייר ברמה של סקיצות) קולקציה של חמש-שש חצאיות בסגנון שהתלמיד **בחר** כתוצאה מניתוח מראהו הצורני של הפסל, שהתבצע במשימה הקודמת.
- להכין ציור עבודה / ציור טכני של אחד הדגמים מתוך הקולקציה.
- לבחור שלושה דגמים מתוך הסקיצות ולצייר אותם כקולקציה מוצגת ברמה של ציור אמנותי (פרזנטציה); מבוצע בצבעי קרנדש + מים

חומרים:

עיפרון HB, בריסטול בעובי 240 גרם, נייר פרגמנט, צבעי קרנדש, מכחול רך מס' 5.

תהליך העבודה:

1. העתקה של שלוש דמויות (שישמשו לציור הקולקציה) על נייר בריסטול תוך כדי תכנון מיקומן על גבי הדף; ההעתקה באמצעות נייר פרגמנט או "שולחן אור".
2. "הלבשת" הדמויות בחצאיות שנבחרו מתוך הסקיצות.
3. מילוי בצבע עיפרון/קרנדש של השטחים בצביעה בהירה וחלקה.
4. הרטבת האזורים הצבועים במכחול טבול במעט מים. את עודפי המים והצבע יש לספוג בעזרת מטלית בד או נייר סופג.
5. לאחר שהציור התייבש, יש לעבור ולחדד את קווי הדוגמה, האור והצל. יש לנסות ולהגיע למעברים יפים של צבע בלי שירגישו את הגבולות.
6. הערה: במקומות שיש קיפול או כפל, כפתור, שכבות וכדומה - יש צורך להוסיף צל, באמצעות שכבת צבע קרנדש או עיפרון רך B8.
7. הצגת העבודות לצורך דיון ומשוב.

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה"

הנושא: הסגנון האמנותי המיוחד של יהודי תימן

יצירה של עבר והווה היוצרים הרמוניה, אמירה - מסר ומקור השראה לעיצוב אופנה

המשימה היא פרונטלית ומהווה הקדמה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - עיצוב אופנה".

מטרות המשימה :

- חשיפת התלמידים לסגנון האמנותי של יהודי תימן "לקחת מהעבר ולתרגם להווה".
- חשיפת התלמידים להשפעת הלבוש על הרגשתו של האדם. הנושא ייבדק על ידי שלושה סוגי לבוש : לבוש מסורתי, מעונב או ג'ינס.

משך המשימה : שני שיעורים (שיעור שבועי אחד)

המשימה כוללת :

1. הצגת הסגנון האמנותי של יהודי תימן תוך כדי שימוש ברפרודוקציות מספרות על יהדות תימן.
2. השפעת הלבוש על הרגשתו של האדם. הנושא ייבדק בהתייחסות לשלושה סוגי לבוש : לבוש מסורתי, מעונב או ג'ינס.
3. התמקדות ביצירה (נתונה) שמאפיינת את סגנון האמנות של יהודי תימן בניסיון לאתר בה גורם השראה לעיצוב אופנה.
4. דיון ושיעור מוחות כיתתי, שיהווה הכנה לעיצוב קולקציה של פרטי לבוש. מומלץ להמחיש נושא זה באמצעות מצגת "שיעור מוחות" והנספח. להלן הקישור למצגת :

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/Hitmachuyot/IzuvOfna/Chomrey Ezer.htm>

הסגנון האמנותי המיוחד של יהודי תימן

יהודי תימן ידועים בכישרונם האמנותי. בגלות הרחוקה הם יצרו סגנון מיוחד משלהם. האמנות התימנית מתאפיינת בכך שכל היצירות הן חפצים שימושיים, והסגנון העיצובי שלהן דומה בכל סוגי העבודות. בעבודות המבוצעות בחומרים שונים נשמר הסגנון המיוחד של עיטורים קטנטנים וצורות גיאומטריות. אפשר לראות את הסגנון התימני ברקמות היפיפיות על בגדים, בבגדי חול, בבגדי הילדים ובבגדי שבת וחג. הרקמות החגיגיות עשויות על בדים יוקרתיים כמו : משי, קטיפה וברוקד ; העיטורים רקומים בחוטי כסף ומשובצים באבנים טובות. גם בעבודות הצורפות בולטת **מיומנותם וכישרונם של יהודי תימן**. את ההשראה לסגנון המיוחד הזה שאבו יהודי תימן מן הסביבה המוסלמית שבה חיו, אבל הצליחו בכישרונם הרב, גם ליצור סגנון מקורי וייחודי רק להם.

ראו תערוכה

בצעד תימני - תערוכה לציון 100 שנות עליית יהודי תימן לראשון לציון

[/http://cafe.themarker.com/topic/1333239](http://cafe.themarker.com/topic/1333239)

הצעה למשימה ב"התנסות באמנות שימושית - בעיצוב אופנה"

המשימה היא התנסותית ומהווה המשך לשיעור הקודם.

הנושא: עיצוב קולקציה בהשראת הסגנון האמנותי

המיוחד של יהודי תימן

"לקחת מהעבר ולתרגם להווה"

מטרות המשימה:

- לחשוף את התלמידים לתהליך של עיצוב קולקציה בהשראת גורמי השראה הנובעים מהסגנון האמנותי של יהודי תימן.
- לעצב קולקציה של פריטי לבוש ולהציגה בטכניקת ציור וצביעה מתאימה לסוג הקולקציה.

משך המשימה: 8 שיעורים (4 שבועות כפול 2 ש"ש)

המשימה כוללת:

1. "הכנת דף השראה" על פי "סיעור מוחות" בנושא אמנות תימן (שבוצע במשימה הקודמת).
2. לעצב/לצייר (ברמה של סקיצות) קולקציה של פריטי לבוש. סוג הלבוש לבחירתו של התלמיד או המורה.
3. לבחור שלושה דגמים מתוך הקולקציה ולציירם ברמה של ציור עבודה/טכני (על כל מאפייניו).
4. לצייר את שלושת הדגמים ברמה של ציור אופנה / ציור אמנותי באחת משלוש הטכניקות הבאות: קרנדש, קריולה, פנטום.
5. הצגת עבודות לביקורת וקבלת משוב.

עזרי לימוד:

עיפרון HB לסקיצות
צבעי קרנדש, קריולה, פנטום
נייר לסקיצות
בריסטול בעובי 240 גרם
בנק דמויות
מילון רב לשוני לעיצוב אופנה
לוח להצגת העבודות לדיון

הקישור מוביל למצגת פאואר פוינט "עקרונות ציור אופנה".
במצגת רעיונות לעיצוב "דף אווירה - דף הציור" שעליו תוצג הקולקציה.

[http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/Hi
tmachuyot/IzuvOfna/Chomrey Ezer.htm](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MadaTech/OmanutAitzuv/Hi
tmachuyot/IzuvOfna/Chomrey Ezer.htm)